

6. velikonočna nedelja

Pirniče, 6. maj 2018

»Kaj je ljubezen?«

Dragi bratje in sestre!

Svet v katerem živimo veliko govori o ljubezni. Na radiju skorajda ne slišite več popevke, ki ne bi govorila o njej. Polne so jo mehiške, turške pa tudi že slovenske nadaljevanke, ki napolnjujejo naše večere. Reka ljubezni... Če bi sklepali po tem, našo družbo res dobesedno razganja od ljubezni. Ko pa pogledamo nekoliko podrobneje, kaj hitro postane jasno, da o ljubezni veliko govorimo v prvi vrsti zato, ker jo je med nami vedno manj. Ljubezen, kot jo srečujemo na radiu in televiziji, je nekakšen sintetičen nadomestek za tisto pravo, iskreno, globoko ljubezen, po kateri nevede hrepenimo. Človek je v resnici ustvarjen za ljubezen. A te je v družbi, kjer se vse plača in kjer drug na drugega gledamo zgolj skozi prizmo koristi, vedno manj. Kaj pravzaprav je ljubezen?

Če bi rekli, da je ljubezen čustvo, bi nas to najbrž zapeljalo v povsem napačno smer. Zaljubljenost je čustvo, žalost je čustvo, strah, veselje, sreča so čustva. Ljubezen je nekaj drugega. Ljubezen je sila, moč, ki dva, tri ali več ljudi poveže v trdno skupnost. Če sta to moški in ženska, ki ju ljubezen priteguje tako močno, da si želita vse življenje popolnoma pripadati izključno drug drugemu, taka skupnost postane zametek nove družine. Grki bi tej ljubezni rekli eros. Druga vrsta ljubezni - po grško philia - je sila, ki med seboj povezuje prijatelje. Tudi tu gre za močno silo pripadnosti, ki pa za razliko od erosa ni izključujoča: skupnost prijateljev lahko vključuje več ljudi. Slovenščina je v tem pogledu relativno revna, saj za vse oblike ljubezni pozna le eno besedo. Grško Sveto pismo o tej vrsti ljubezni govori, ko apostola Janeza opiše kot tistega učenca, ki ga je Jezus najbolj ljubil. Ali na drugem mestu, ko pravi, da je Jezus »ljubil Marto, njeno sestro in Lazarja«. Tretja vrsta ljubezni - Grki bi ji rekli agape - pa je ljubezen, ki skupnost posameznikov povezuje v eno telo. To je takrat kot iz JAZ, Ti in ON, ONA postanemo MI. Ko evangeliji in apostolska pisma govorijo o ljubezni, navadno govorijo o tej vrsti ljubezni. O agape. Ko Jezus pravi, naj se ljubimo med seboj, kakor nas je on ljubil, uporablja to besedo.

V uvodu v to razmišljanje sem omenil, da v naši družbi bolj ali manj vse funkcionira po zakonitosti »daj – dam«. Z drugimi besedami: »Vse se plača«. Prava ljubezen ne deluje po tem principu. Ljubezen je zastonjska, ali pa je ni. Če nekemu storiš nekaj dobrega, ker si obetaš tako ali drugačno nagrado, potem to že ni bilo iz ljubezni ampak iz koristi. Edino, kar nas zares lahko

nagiba k dejanjem prave ljubezni je zavest, da smo bili tudi mi deležni ljubezni nekoga drugega in z deli ljubezni na to ljubezen, ki smo jo bili deležni, le odgovarjamo. Morda se sliši nekoliko zapleteno, a je v resnici zelo enostavno: zares ljubiti smo sposobni le zato, ker vemo, čutimo, da smo ljubljeni. Morda je to slaba primerjava, ampak ljubezen je kakor plaz: začel se je z enim samim sproženim kamnom, ki pa s trkom ob druge kamne sprošča vedno več energije, dokler ne postane nezaustavljiva gmota kotaleča se v dolino. In kaj je sprožilo ta plaz ljubezni? Kje iskati tisto prvo ljubezen, ki nas nagiba in usposablja, da lahko ljubimo tudi mi? V dejstvu, da je Bog svet tako ljubil, da je za naše odrešenje daroval svojega lastnega Sina.

Bog, bratje in sestre, je izvir ljubezni. Zato Janez v pismu, ki smo ga danes poslušali niti malo ne okleva, ko trdi, da je Bog ljubezen sama. In da je »vsak, ki ljubi, iz Boga rojen in Boga pozna«. »Božja ljubezen do nas pa se je razodela v tem, da je Bog poslal na svet svojega edinorojenega Sina, da bi mi živeli po njem«.

Bratje in sestre. V moči ljubezni, ki nam jo Bog izkazuje z učlovečenjem, smrtjo in vstajenjem svojega Sina, smo tudi mi poklicani k ljubezni drug do drugega. K ljubezni, ki nas povezuje v eno občestvo, v skrivnostno telo Jezusa Kristusa. »To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil« nam na srce polaga Gospod. Če bomo vztrajali v ljubezni, bomo ostali v njem. In končno je to največ, pravzaprav edino, za kas se splača živeti.

Amen.